

A BENNÜNK LÉVŐ HÁZ

Sok éven át azt hittem, az emlékezet egy archívum, egy tároló, amelyben tényeket, neveket, arcokat őrzünk. Aztán az idő valami mást tanított: az emlékezet nem tárol. Lakik. Nem archívum. Egy hely, szobákkal, folyosókkal, ajtókkal – néhányat gyakran kinyitunk, másokat évekig zárva tartunk, amíg valami hirtelen újra kinyitja őket.

Elég sokáig éltem ahhoz, hogy lássam embereket eltűnni, helyeket átalakulni, egész világokat felbomlani. És mégis valami megmaradt: az emlékezet, nem nosztalgiaként, hanem folytonosságként. A nosztalgia visszanez. Az emlékezet összeköt. Az emlékezet börtönné válhat, vagy könyvtárrá. Attól függ, hogyan használjuk. Nem a múltban akartam élni. Párbeszédet akartam vele folytatni.

A valós földrajz és a belső földrajz ritkán esik egybe – vannak városok, ahol évekig éltem, és keveset emlékszem rájuk, és vannak helyek, amelyeket néhány napra érintettem, és mégis bennem élnek tovább. Az emlékezet nem az időt méri. A jelentést méri. Két ember átélheti ugyanazt az eseményt, és ellentétesen emlékezhethet rá, mert nem a ténnyt őrzik. A jelentést őrzik.

Amikor ma visszatekintek, nem egy évsorozatot látok. Helyeket látok – belső helyeket, néhányat fénylőt, néhányat nehezet, mindet szükségeset. Az emlékezet nem a visszatérést szolgálja. A megértést szolgálja, hogy folytonosságot adjon annak, amik voltunk. Az emlékezet egy hely, amelyben tovább élek, mindazzal együtt, ami azzá tett, aki vagyok.

Ferdinando Frega
Gillette Man